

Zálohovanie na festivaloch, kultúrnych, športových a iných hromadných podujatiach

(Otázky a odpovede)

Vážení organizátori hromadných podujatí,

V súvislosti s organizáciou hromadných podujatí s vysokou návštevnosťou nám dovoľte, aby sme vám poskytli prehľad praktických odpovedí na otázky týkajúce sa zberu zálohovaných jednorazových obalov na nápoje na festivaloch, kultúrnych, športových či iných podujatiach (ďalej iba hromadné podujatia), ktoré organizujete, ich prípravou ste poverili určenú organizáciu, alebo ktoré sa uskutočnia v krajoch, mestách a obciach vo vašej pôsobnosti či na pozemkoch, ktorých ste vlastníkami alebo k nim máte iný právny vzťah.

Má obec/organizátor podujatia povinnosť vrátiť zálohované obaly?

Zákon č. 302/2019 Z.z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba zákon) **nestanovuje fyzickým alebo právnickým osobám povinnosť vrátiť** jednorazové zálohované obaly na odberné miesto. Definuje však povinnosť distribútora zálohovaných jednorazových obalov odoberať odpad zo zálohovaných jednorazových obalov. Tým vytvára **príležitosť tak na vrátenie obalu**, ako aj na **vrátenie zálohu** uhradeného pri nákupe nápojov. Obec/organizátor môžu túto príležitosť využiť. Zároveň platí, že priestory, v ktorých sa konalo dané hromadné podujatie je potrebné pri ukončení podujatia vyčistiť a zbaviť odpadu, vrátane zálohovaných plastových fliaš a plechoviek.

Ako sa vysporiadať s odpadom zo zálohovaných plastových a kovových obalov na nápoje?

Bolo by jednoduché, ak by si každý návštevník hromadného podujatia zálohovaný obal **odniesol a vrátil** v odbernom mieste podľa svojho rozhodnutia. Realitou hromadných podujatí je však skôr stav, kedy zálohované fľaše **návštevníci ponechajú na mieste podujatia**. Obec/organizátor sa so zálohovaným odpadom môžu vysporiadať niekoľkými spôsobmi alebo ich kombináciou.

A. Obec/organizátor vhodnou formou vyzvú návštevníkov podujatia, aby si zálohované obaly na nápoje **odniesli**, prípadne takúto podmienku zahrnú do pokynov usporiadateľa.

B. Na mieste podujatia obec/organizátor po starostlivej úvahe **rozmiestnia vhodné nádoby alebo plastové vrecia**, ktoré zreteľne označia - teda, že sú určené na zber zálohovaných plastových fliaš a plechoviek.

C. Na mieste podujatia obec/organizátor po starostlivej úvahe **rozmiestnia vhodné nádoby alebo plastové vrecia**, ktoré zreteľne označia - teda, že sú určené na zber zálohovaných **plastových fliaš a plechoviek**. Navyše, v tomto prípade k označeniu nádob alebo vriec určených pre zber zálohovaných obalov na nápoje pripoja aj **oznámenie, vyzývajúce návštevníkov darovať záloh za zálohované obaly obci/organizátorovi podujatia s definovaním účelu**, na ktorý budú použité finančné prostriedky získané darovaním zálohovaných plastových fliaš alebo plechoviek návštevníkmi. Pri čistení miesta hromadného podujatia obec/organizátor voľne **pohodené zálohované plastové fľaše a plechovky pozbierajú** do plastových vriec alebo vhodných nádob.

Je potrebné oddeliť zálohované jednorázové obaly na nápoje od iného plastového alebo kovového obalu?

V prípade, že nádoby alebo vrecia na zálohované obaly **nebudú zreteľne označené**, budú návštevníci podujatia do týchto vhadzovať akýkoľvek plastový alebo kovový odpad, vrátane nezálohovaných plastových fliaš alebo plechoviek. Obec/organizátor sa tak vystavujú riziku, že odpad bude potrebné následne triediť, čo obnáša vynaloženie finančných prostriedkov a technických alebo personálnych kapacít.

Je pre obec/organizátora výhodné zbierať zálohované obaly?

Starostlivá príprava hromadného podujatia zahŕňa aj **určenie spôsobov vyčistenia miesta podujatia** po jeho ukončení od odpadu, vrátane zálohovaných plastových fliaš a plechoviek. Čím dôkladnejšie a dôslednejšie je podujatie pripravené, vrátane premysleného určenia spôsobov zberu zálohovaných obalov na nápoje, tým nižšie budú náklady na vyčistenie miesta podujatia po jeho ukončení.

Je potrebné oddeliť zálohované plastové fľaše od zálohovaných plechoviek?

Nie. Nie je potrebné, aby obec/organizátor vyčlenili osobitné nádoby pre zber zálohovaných plastových fliaš a osobitné pre zber zálohovaných plechoviek. Zálohované plastové fľaše a plechovky je možné spoločne vrátiť v najbližšom zálohovate. Ja však potrebné, aby obec/organizátor vyčlenili osobitné nádoby alebo vrecia na zber zálohovaných fliaš a osobitné **na zber triedeného odpadu**. V opačnom prípade budú návštevníci do nádob/vriec určených na zber zálohovaných obalov vhadzovať iný, nezálohovaný odpad.

Čo sa stane, ak zálohovaný obal bude vhodný do nádob/vriec na triedený odpad?

Zálohovaný obal, vhodný návštevníkom hromadného podujatia do nádoby/vreca na separovaný odpad bude spracovaný spoločne s ďalším odpadom v nádobe a nebude možné uplatniť si vrátenie zálohu.

Aké obaly od nápojov podliehajú zálohovaniu?

Podľa zákona sa zálohujú plastové PET fľaše a plechovky od nápojov s objemom od 0,1 l do 3 l (vrátane) označené symbolom (Z) v recyklačných šípkach s textom "ZÁLOHOVANÉ". Zálohujú sa napríklad obaly od minerálnych vôd, sladených nápojov, ovocných štiav, ľadových čajov, energetických nápojov, piva, vína či miešaných alkoholických nápojov. Nezálohujú sa obaly od mlieka, nápojov s obsahom mlieka, sirupov a alkoholických nápojov s obsahom alkoholu viac ako 15 percent.

Ako sú označené zálohované jednorázové obaly na nápoje?

Zálohované obaly majú na etikete veľké „Z“ v recyklačných šípkach a text „ZÁLOHOVANÉ“.

Čo urobiť s plastovými fľašami alebo plechovkami, ktoré nie sú označené ako zálohované?

Takéto fľaše alebo plechovky nemožno vrátiť ako zálohované, patria do nádob/vriec na triedený zber.

Na aký účel môžu obec/organizátor použiť vrátený záloh za jednorázové zálohované obaly?

Obec môže tento záloh použiť na akýkoľvek účel súladný so zákonmi č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a s ďalšími zákonmi a predpismi, súvisiacimi s hospodárením obce. Organizátor hromadného podujatia- fyzická alebo právnická osoba (okrem obcí a štátnych inštitúcií) môžu výťažok z vrátenia zálohovaných obalov na nápoje použiť podľa vlastného uváženia (resp. v súlade s deklarovaným cieľom výzvy na darovanie zálohovaných fliaš).

Môžu obec/organizátor motivovať návštevníkov spoločenských podujatí, aby jej/mu darovali zálohovaný jednorázový obal?

Je na rozhodnutí návštevníka podujatia, akým spôsobom sa rozhodne využiť zálohovaný obal. Zálohovaný obal môže pred jeho vrátením darovať inej osobe (fyzickej alebo právnickej). Obci/organizátorovi nič nebráni v tom, aby sa vhodnou komunikáciou s návštevníkom uchádzali o zálohovaný obal a výťažok z vráteného zálohu za darovaný zálohovaný obal venovali na určený účel. Forma a obsah komunikácie je zodpovednosťou obce/organizátora, rovnako tak presvedčivosť komunikácie, vysvetlenie užitočnosti darovania obalu, ako aj motivácie návštevníka obal darovať.

Predpisuje zákon obciam alebo organizátorom podujatí špecifický spôsob zberu odpadu z jednorázových zálohovaných obalov?

Zákon neobmedzuje, ani nepredpisuje spôsoby, formy a metódy zberu odpadu z jednorázových zálohovaných obalov.

Kedy a kde vám bude vyplatený záloh za vrátené zálohované obaly?

Po vrátení obalu na ktoromkoľvek označenom odbernom mieste. Zálohmat alebo predajca osobne vám vydá kupón s hodnotou zálohu za vrátené obaly. Ten si následne uplatní v pokladni tej istej predajne. Menšie prevádzky (do 300 m² predajnej polohy), dobrovoľne zapojené do systému zálohovania, majú výnimku zo zákona. Nemajú povinnosť vrátiť hodnotu zálohou v hotovosti, ale môžu odpočítať hodnotu zálohu z nákupu uplatnenú na tom istom mieste, kde boli obaly vrátené.

Ako označiť nádoby/obaly určené na zber odpadu zo zálohovaných obalov na nápoje?

Nádoby/vrecia na zálohované fľaše a plechovky je potrebné **farebne aj graficky odlišiť** od nádob/vriec na triedený odpad. Na webovej stránke Správca zálohového systému nájdete príklady označenia, rovnako ako aj **grafické návrhy nálepiek**, ktorými možno nádoby/vrecia polepiť, aby bola zabezpečená jasná identifikácia ich účelu. Grafiku nájdete na <https://slovenskozalohuje.sk/alternativny-odber/> v časti Dokumenty na stiahnutie.

Aká je výška zálohuj za zálohované jednorázové obaly?

Výška zálohu je jednotná pre plastové fľaše aj plechovky, 15 eurocentov. Spotrebiteľ pri kúpe nápoja zaplatí záloh 15 eurocentov, ktorý je uvedený na cenovke alebo oddelene na výveske.

Kde môžu obec/organizátor vrátiť vyzbierané zálohované obaly na nápoje?

Vyzbierané zálohované fľaše alebo plechovky možno vrátiť v najbližšom zálohmate. S ohľadom na väčšie množstvo vyzbieraného odpadu odporúčame ich vrátenie v čase, kedy predajňu navštevuje menej zákazníkov.

Je možné, aby každej obci/organizátorovi bol počas podujatia zapožičaný zálohmat?

Zákonnou povinnosťou Správca zálohového systému nie je prevádzkovanie zapožičiek zálohmatov. Správca koordinuje správu zálohového systému, jeho financovania a zúčtovanie záloh. Správca zálohového systému nedisponuje dostatočnými finančnými ani priestorovými kapacitami na to, aby mohol vyhovieť záujmu obce/organizátora o zapožičanie zálohmat.

Čo môže obec/organizátor urobiť, ak sa na hromadnom podujatí očakáva účasť viac ako 25 000 návštevníkov?

V prípade hromadného podujatia s **očakávanou účasťou viac ako 25 000 návštevníkov odporúčame**, aby sa obec/organizátor obrátili v dostatočnom časovom predstihu (najmenej dva mesiace pred podujatím) na Správca zálohového systému na emailovej adrese

info@spravcazaloh.sk alebo cez kontaktný formulár dostupný na <https://slovenskozalohuje.sk/kontakt/>. Správca zálohového systému poskytne obci/organizátorovi konzultáciu k individualizovanému návrhu odporúčaní, týkajúcich sa zberu zálohovaných jednorazových obalov na nápoje.

* * * * *

Aké je postavenie Správca zálohového systému v zálohovaní?

Správca zálohového systému je **neštátna nezisková organizácia**, ktorá na základe zákona č. 302/2019 Z.z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba zákon) a poverenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky **koordinuje správu zálohového systému, jeho financovania a zúčtovanie záloh.**

Na koho sa vzťahujú povinnosti stanovené zákonom o zálohovaní?

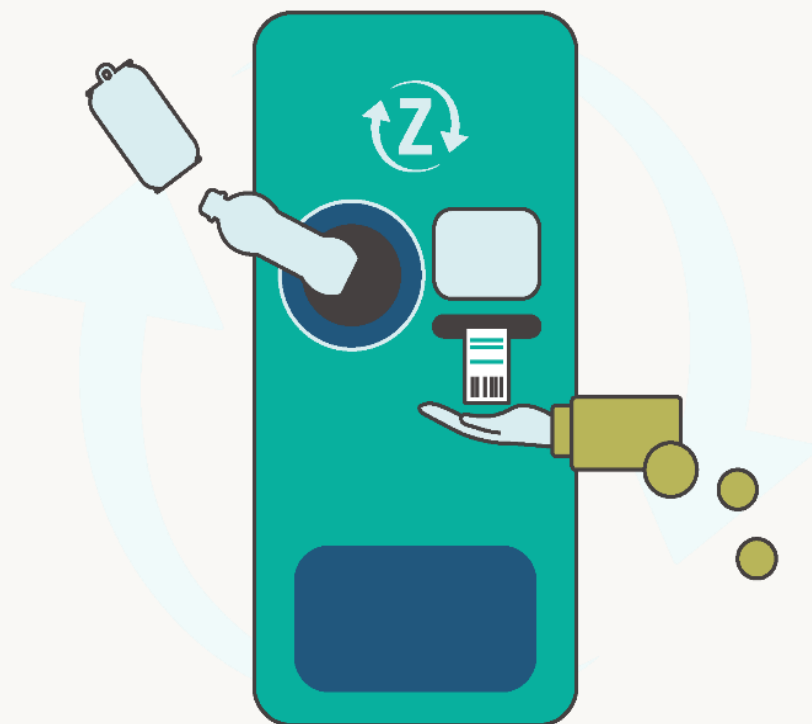
Povinnosti, stanovené zákonom, sa vzťahujú najmä na **správca zálohového systému, výrobcov jednorazových obalov a distribútorov**, ktorí vykonávajú predaj nápojov v jednorazových zálohovaných obaloch konečnému používateľovi. Distribútorom zákon predpisuje o.i. povinnosť odoberať odpad zo zálohovaných jednorazových obalov v mieste prevádzky alebo vo vzdialenosti do 150 metrov od mieste prevádzky bez obmedzenia množstva a bez viazania odberu jednorazových obalov na nákup tovaru.

Kto je Správca zálohového systému?

Správca zálohového systému je neštátna nezisková organizácia, vytvorená konzorciom štyroch subjektov – Asociáciou výrobcov nealkoholických nápojov a minerálnych vôd na Slovensku, Slovenským združením výrobcov piva a sladu, Slovenskou alianciou moderného obchodu a Zväzom obchodu Slovenskej republiky. Tieto subjekty zastupujú povinné osoby zo zákona o zálohovaní, a to výrobcov nealkoholických nápojov a minerálnych vôd, výrobcov piva a zástupcov veľkoobchodu a maloobchodu. Ich členovia spoločne uvádzajú na trh takmer 80 % všetkých zálohovaných obalov a zastupujú viac ako 3 000 obchodných prevádzok.

Ako je financovaný zálohový systém?

Zálohový systém je financovaný z **poplatkov výrobcov, predaja materiálu a z nevyzdvihnutých záloh**. Zabehnutý zálohový systém je štandardne deficitný a nakoľko ide o systém rozšírenej zodpovednosti výrobcov, deficit hospodárenia je financovaný poplatkami výrobcov.

Pridajte sa k zodpovedným podujatiam a chráňme spoločne naše životné prostredie a prírodu.

Najčastejšie otázky všeobecnej aj odbornej verejnosti k systému zálohovania a och odpovede nájdete na:

www.slovenskozalohuje.sk

Kontaktné údaje:

info@spravcazaloh.sk

